

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปีการศึกษา 2561 ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 1,249 คน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 1,464 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,713 คน (กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561 : ออนไลน์)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 339 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan.1970 : 607 - 610) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เพื่อความคลาดเคลื่อนไว้ร้อยละ 10 จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 373 ตัวอย่าง และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น

(Stratified Random Sampling) โดยใช้เขตพื้นที่การศึกษาเป็นชั้นของการแบ่ง หลังจากนั้นคัดเลือกครูในสถานศึกษาของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 40 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ	จำนวน 10 ข้อ
1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ	จำนวน 10 ข้อ
1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล	จำนวน 10 ข้อ
1.4 ด้านการบริหารทั่วไป	จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย

1.1 ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู	จำนวน 10 ข้อ
1.2 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	จำนวน 10 ข้อ
1.3 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน	จำนวน 10 ข้อ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยสร้างตามนิยามปฏิบัติการของตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปรแล้วสร้างข้อความที่ใช้วัดตัวแปรทั้งสองแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำมาทดลองใช้เพื่อหาอำนาจจำแนกของข้อความรายข้อรายคน และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ระดับการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)

3. วิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายและสร้างสมการพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในรูป $\hat{Y} = a + bX$

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 3.73$) 2) ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.61$) 3) ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.55$) และ 4) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.54$) ตามลำดับ

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ 1) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X} = 3.67$) 2) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ($\bar{X} = 3.60$) และ 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.53$) ตามลำดับ

3. การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า มีจำนวน 7 ด้าน ที่มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดคือ การบริหารวิชาการ (X_1) และ การบริหารงบประมาณ (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .806 ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ การบริหารวิชาการ (X_1) และความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา (Y_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ

4. การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ดังสมการพยากรณ์ คือ $\hat{Y} = 1.64 + .54**X$

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่สมควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป น้อย คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป และด้าน การบริหารงานบุคคลที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดระบบนิเทศ กำกับติดตาม ดูแลภารกิจหลักของสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านบริหาร งบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อให้เป็นองค์กรที่เข้มแข็ง ในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของ ความเป็นไทย และนักเรียนจบตามหลักสูตรอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ โดยเฉพาะยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนให้สูงขึ้น จึงส่งผลให้การบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามแนวคิดของจันทราณี สงวนนาม (2553 : 23) ว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ตลอดจนความสามารถในการติดต่อสื่อสารด้วยภาวะผู้นำมนุษยสัมพันธ์ เพื่อบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของจอมพงศ์ มงคลวนิช (2554 : 27) ที่ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการปฏิบัติการกิจของผู้บริหารสถานศึกษาอย่าง เป็นระบบในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ การบริหารทั่วไป ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ ภาวดี อนันต์นาวิ (2553 : 3) ว่าการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเป็นสิ่งที่ช่วย การขับเคลื่อนนโยบาย และกำหนดทิศทางในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและก่อให้เกิด ศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด โดยต้องอาศัยการกำหนด ขั้นตอนวิธีการอย่างเป็นระบบ มีการจัดการทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรด้านอื่น ๆ ให้คุ้มค่าที่สุด รวมถึงการประเมินผลเพื่อนำผลที่ได้ นำกลับมาแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสม อีกทั้งยัง ต้องคอยช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และแก้ปัญหา ของผู้ใต้บังคับบัญชาที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติงานตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความศรัทธาและความเชื่อมั่นใน

การบริหารงาน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องที่จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารที่มีลักษณะด้านวิชาชีพและคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งมีความสามารถในการบริหารจัดการ การปฏิบัติงานที่ให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายหรือตามแบบแผนปฏิบัติที่ได้ วางไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของยุคต้นทน์ หวานน้ำ (2555 : 4, 39-44, 69-71) ได้ศึกษา การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสัมฤทธิ์ เตชบุญ โย (จำเนียร) (2556 : 3, 50-56, 80-81) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูในโรงเรียนต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 1 (กรุงเทพมหานคร) ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามภาระงาน 5 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัย บาทหลวงไพศาล เต็มอรุณรุ่ง (2557 : 5, 41-43, 69-70) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนคาทอลิกใน เครื่องตั้งมณฑลเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์มีทักษะในการบริหารงาน มีการวางแผนปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มีการมุ่งพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ และมีความตั้งใจใน การพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีทักษะในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ประสิทธิผลของ สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังจะเห็น ได้ว่าสัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2552 : 40) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นความสามารถในการดำเนินการให้เกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และเป็นไปตามแนวคิดของ วรณารถ แสงมณี (2553 : 92) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา คือ ความสำเร็จได้ จากความอยู่รอดและความเจริญเติบโตขององค์กร ซึ่งเป็นไปตามงานวิจัยของมอร์เฟท (Morphet. 2007 : 705) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น ผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารโรงเรียน และมีทักษะในการเป็นผู้นำสูง ประกอบกับครู มีความพึงพอใจในการทำงานก็จะทำให้สถานศึกษาทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ อนงนุช (2557 : 4, 62-66, 84-85) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานและประสิทธิผลของโรงเรียนทุ่งขนานวิทยา จังหวัด

จันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลประสิทธิผลของโรงเรียนทุ่งขนาน วิทยาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และเป็นไปตามงานวิจัยของพิรุณ ชำเลีย (2558 : 4, 73-77, 100) ได้ศึกษานวัตกรรมการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และเป็นไปตามงานวิจัยของยุวดี ประทุม (2558 : 4, 94-99, 133-138) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

3. การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ที่ชัดเจนสามารถทำให้สถานศึกษาพัฒนาได้ตามเกณฑ์ มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสภาพการบริหารงานในสถานศึกษาจึงส่งผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel. 2008 : 305-306) กล่าวว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษามีความสำคัญต่อสถานศึกษามาก เพราะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ ของสถานศึกษา ในการที่จะตัดสินใจว่าสถานศึกษาจะอยู่รอดต่อไปหรือไม่ และสอดคล้องกับ แนวคิดของวรรณารต แสงมณี (2553 : 92) ได้กล่าวว่า ประสิทธิผลมีความสำคัญอย่างยิ่งในศาสตร์ ทางการบริหารและสถานศึกษา นับว่าเป็นการตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่าการบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด สถานศึกษาจะอยู่รอดและมีความมั่นคงจะขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของ สถานศึกษา ถ้าสถานศึกษาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์จะสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ แต่ถ้าไม่สามารถ บรรลุวัตถุประสงค์ สถานศึกษาจะล่มสลายไม่สามารถดำรงอยู่ได้ต่อไปและสอดคล้องกับงานวิจัย ของบุซซี (Buzzi. 1991 : 3167) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนกับการเลือกมิตติความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในรัฐคอนเนคติกัต โดยใช้แบบ สอบถามกับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐคอนเนคติกัต ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรม ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นไป ในทำนองเดียวกับงานวิจัยของยุวดี ประทุม (2558 : 4, 94-99, 133-138) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของยุคทนันท์ หวานน้ำ (2555 : 4, 39-44, 69-71) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของสุราริณี อนงนุช (2557 : 4, 62-66, 84-85) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานและประสิทธิผลของโรงเรียนทุ่งขนานวิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานและประสิทธิผลของโรงเรียนทุ่งขนานวิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมความสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก

4. การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ดังสมการพยากรณ์ คือ $\hat{Y} = 1.64 + .54 * X$ หมายความว่า การบริหารสถานศึกษาเปลี่ยนไป 1 หน่วย ทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เปลี่ยนไป 0.54 หน่วย ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ มีการบริหารงานบุคคลตามอำนาจหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย และพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้ทันสมัยมีคุณภาพและมีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ครูมีการยอมรับนโยบายมาตรการ และข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาจึงส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เป็นไปตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 3) ที่กล่าวว่าการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยให้คนมีความรู้ความสามารถ ที่จะปรับตัวให้เข้าอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีการปรับปรุงพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมที่น่าอยู่น่าอาศัย ซึ่งตาม การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สองมีเป้าหมายหลักสามประการคือ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วม ทุกภาคส่วนของสังคม ในการบริหารและจัดการศึกษา และมีกรอบแนวทางการปฏิรูป 4 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการยุคใหม่

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกทำให้การศึกษาเปลี่ยนแปลงไป และผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะต้องเป็นผู้นำและประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีความสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนการสอนและการเรียนรู้ รวมทั้งประสานสัมพันธ์ระดับและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะทำหน้าที่สำคัญในการนำพาองค์กรสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ โดยการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติ ที่แสดงให้เห็นศักยภาพคุณภาพเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา และปรัชญา เวสารัชช์ (2554 : 3) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮิกเก็ต (Highett. 1989 : 57) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนและพบว่าองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนในทัศนะของผู้ปกครอง ผู้บริหาร โรงเรียน และศึกษานิเทศก์จังหวัดนั้น ประกอบด้วย ปัจจัยหลักสองประการ คือ ปัจจัยภายในโรงเรียนและปัจจัยภายนอกโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การบริหารจัดการเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและงบประมาณ การเน้นที่เป้าหมายของโรงเรียน การสนับสนุนของผู้ปกครอง และ การให้ความสำคัญกับโปรแกรมทางวิชาการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวดี ประทุม (2558 : 4, 94 - 99, 133 - 138) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า ตัวแปรปัจจัยการบริหารสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน ได้ร้อยละ 62.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการศึกษาพบว่า การบริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เพียงร้อยละ 54 เท่านั้น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบวางแผนจัดระบบงานธุรการให้ทัน สมัยและมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่ดีมาตัดสินใจ

ในกระบวนการบริหาร และประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อความร่วมมือช่วยเหลือกัน
ในการส่งเสริมงานการศึกษา และควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันจะ
ส่งผลให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน
โดยการศึกษาแบบเชิงลึกในแต่ละด้าน
2. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผล
ของสถานศึกษา เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้มี
ประสิทธิภาพ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี